

Dosarul nr. 2ra-1590/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Muruianu, M. Guzun, N. Budăi)

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Focșa împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii „Urbanproiect” și Primăria or. Căușeni cu privire la constatarea încălcării dreptului prevăzut de art. 6 CEDO prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 12 noiembrie 2018 Anatolie Focșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii „Urbanproiect” și Primăria or. Căușeni solicitând constatarea încălcării art. 6 CEDO și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea sumei de 150000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din data de 19 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că prin hotărârea din 19 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni a fost obligată Primăria orașului Căușeni de a modifica, prin intermediul Institutului Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului și Arhitecturii „Urbanproiect”, proiectul de execuție a cartierului locativ „Grigore Grigoriu” din orașul Căușeni (obiect nr. 15224 - PG), de a ajusta, prin intermediul Institutului Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului și Arhitecturii „Urbanproiect”, proiectul de execuție a cartierului locativ „Grigore Grigoriu” din orașul Căușeni (obiect nr. 15224 - PG), conform dreptului de proprietate privată obținut în baza titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a contractelor de vânzare - cumpărare a pământului înregistrate în Registrul bunurilor imobile ținut de OCT Căușeni și s-a

încasat din contul bugetului orășenesc Căușeni, prin intermediul Primăriei orașului Căușeni în beneficiul lui Anatolie Focșa prejudiciul moral în sumă de 5000 de lei.

Reclamantul a indicat că, deși hotărârea nominalizată supra a devenit definitivă la data de 09 ianuarie 2012, debitorul nu a executat-o până în prezent. Respectiv, la data de 05 octombrie 2012 s-a adresat executorului judecătoresc Iulia Balan pentru intentarea procedurii de executare silită a acestor titluri executorii. Iar, prin încheierile privind intentarea procedurii de executare silită din 09 octombrie 2012, emise de executorul judecătoresc Iulia Balan, s-au primit spre executare aceste titluri de executare și a fost acordat termen de 15 zile pentru executarea benevolă, însă debitorul nu a reacționat nici la o solicitare a executorului judecătoresc.

Anatolie Focșa a invocat că aceste titluri de executare se află în continuare în procedură de executare silită a executorului judecătoresc Iulia Danu, nefiind executate cu rea-credință de către debitor, prin ce i se încalcă dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, garantat de art. 6 CEDO.

În drept, reclamantul Focșa Anatolie și-a întemeiat acțiunea în conformitate cu prevederile Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, art. 8, 11, 14, 1398, 1422, 1423, Codul civil al Republicii Moldova, art. 6 CEDO.

Reclamantul a solicitat constatarea încălcării art. 6 CEDO și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea sumei de 150000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din data de 19 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Focșa împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient principal Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii „Urbanproiect”, intervenient accesoriu Primăria or. Căușeni cu privire la constatarea încălcării dreptului prevăzut de art. 6 din CEDO prin neexecutare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată; s-a constatat încălcat dreptul lui Anatolie Focșa garantat de art. 6 CEDO, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 19 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni, în perioada 04 iulie 2017-12 noiembrie 2018; s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Anatolie Focșa suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 98,40 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 19 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni, în perioada 04 iulie 2017-12 noiembrie 2018; în rest, cererea de chemare în judecată a lui Focșa Anatolie împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient principal Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii „Urbanproiect”, intervenient accesoriu Primăria or. Căușeni cu privire la repararea prejudiciului moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției și a fost menținută hotărârea din 25 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relatat că apreciind în ansamblu circumstanțele speței, soluția instanței de fond este întemeiată, deoarece încălcarea dreptului lui Anatolie Focșa la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 19 decembrie 2011 a Judecătorei Căușeni a fost constatată atât prin hotărârea din 21 mai 2013 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, cât și prin hotărârea din 20 iunie 2016 a a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, pentru perioada 01 martie 2012 – 13 aprilie 2016, cu obiect similar și anume încasarea prejudiciului material și moral, în condițiile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, ca urmare a neexecutării hotărârii din 19 decembrie 2011 a Judecătorei Căușeni.

La fel, instanța de apel a menționat că prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat încălcarea dreptului lui Anatolie Focșa la executarea în termen rezonabil a hotărârii, garantat de art. 6 CEDO, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din 19 decembrie 2011 a Judecătorei Căușeni, pentru perioada 13 aprilie 2016-04 iulie 2017.

Deci, instanța de apel a concluzionat că din materialul probator administrat în cauză, rezultă că hotărârea din 19 decembrie 2011 a Judecătorei Căușeni nu a fost executată până în prezent, fapt care a condiționat depunerea de către Anatolie Focșa a cererii de chemare în judecată și corect admisă parțial de către prima instanță.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare în beneficiul lui Anatolie Focșa de către prima instanță, Curtea de Apel Chișinău a reținut că această sumă a fost stabilită conform principiului echității, ori, prejudiciul moral pentru neexecutarea hotărârii din 19 decembrie 2011 a Judecătorei Căușeni, pentru perioada 01 martie 2012 – 04 iulie 2017 a fost compensat prin hotărârea din 21 mai 2013 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău și hotărârea din 20 iunie 2016 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău, precum și prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, stabilirea cuantumului prejudiciului moral în speță vizând perioada neexecutării hotărârii din 04 iulie 2017 până la 12 noiembrie 2018.

La 20 iunie 2019, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 166), Anatolie Focșa a declarat recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate în partea respingerii apelului declarat de Anatolie Focșa și în partea dată de a pronunța o nouă hotărâre de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că hotărârile pronunțate de către instanțele naționale inferioare sunt parțial ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece sunt adoptate în contradicție cu materialul probator prezentat. La fel, a menționat recurentul că instanțele de judecată la examinarea cauzei au interpretat în mod eronat legea și au aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

La 28 iunie 2019 Ministerul Justiției a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului declarat, Ministerul Justiției a menționat că decizia contestată este neîntemeiată, bazată pe aprecierea arbitrară a probelor și interpretarea eronată a legii, fapt ce constituie temei de casare a actului judecătoresc contestat.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 23 mai 2019.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia contestată a fost expediată părților la data de 12 iunie 2019. Astfel, recursurile declarate la data 20 iunie 2019, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 166) de către Anatolie Focșa și la 28 iunie 2019 de către Ministerul Justiție, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiție ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh